

SIHTASUTUSE SÜDALINNA TEATER
ARENGUKAVA AASTATEKS
2025-2029

MISSIOON

Südalinna Teater on venekeelse püsitrupiga kaasaegne Eesti repertuaariteater, mis toob professionaalset teatrikunsti eri keele- ja kultuuritaustaga vaatajateni kõikjal Eestis, peegeldab ja mõtestab ühiskonnas toimuvaid muutusi, aidates sel moel kaasa üksteisemõistmisele ja sidususe kasvule mitmekesisel ühiskonnas, ning vahendab eesti rahvuskultuuri rahvusvähemustele.

VISIOON

Eesti keelest erineva emakeelega kohaliku teatrikõlastaja esimene valik. Eesti ühiskondliku mitmekesisuse mineviku ja oleviku mõtestaja ning tuleviku kujundaja.

VÄÄRTUSED

Avatus ja julgus – teater on avatud julgetele ideedele ja loominguilistele otsingutele ning peegeldab oma lavastuste sisu ja vormiga tänapäeva ühiskonna olulisi ja vastuolulisi teemasid. Teater ei pelga seista oma väärtuste eest ja ei karda võtta loominguilisi riske ning olla nähtav ja kõnekas osaline ühiskondlikus dialoogis. Teater on avatud koostööle teiste Eesti ja välisteatritega.

Mitmekülgsus – teater väärtustab sisulist ja kunstilist mitmekesisust: repertuaaris on erinevates žanrites lavastused, mis kõnetavad eri vanuses ja eri keele- ja kultuuritaustaga publikut.

Kõrge tase – professionaalsus nii kunstiloomingus kui ka kõigis teistes teatritöö valdkondades.

Töötajate heaolu – teater hoolib oma töötajate heaolust ning toetab tasakaalu leidmist töö ja arengu, pereelu ning vaimse ja füüsilise tervise vahel.

EESMÄRGID JA TEGEVUSED

EESMÄRK 1: Suurem lõimumine Eesti teatrimaastiku ja kultuuriruumiga

Eesmärgi saavutamist mõõtvad näitajad:

- Eesti algupärandite arv uuslavastuste hulgas vastavalt asutaja ootustele (vähemalt 3);
- koostöölavastuste arv Eesti era- ja teiste etendusasutustega vastavalt asutaja ootustele (5-7);

- külalisetenduste arv üle Eesti, sh Ida-Virumaal vastavalt asutaja ootustele (30-35, sh 15-20 Ida-Virumaal);
- osalemine Eesti teatri festivalidel (vähemalt ühel) ja teatriauhindade nominatsioonid;
- igapäevane kajastus Eesti meedias;
- teatri toimimine muutub ladusalt kakskeelseks. Töötajatelt eeldatakse eesti keele oskust vastavalt ametikoha vajadustele ja asutaja ootustele (2028. aastaks valdab eesti keelt vähemalt 70% töötajatest). Tööprotsessides saab ladusalt osaleda ka vene keelt valdamata.

Eesmärgi saavutamiseks vajalikud tegevused:

- kaasatakse eeskätt kohalikke lavastajaid, stsenoograafe, näitekirjanikke, dramaturge, koreograafe jne;
- tehakse koostöölavastusi Eesti era- ja teiste etendusasutustega töötades selleks välja eri mudeleid (ruumide jagamine, kulude jagamine, kommunikatsioonitugi, püsitrupi ja vabakutseliste näitlejate kasutamine, üksikute etenduste ostmise);
- lavastustega otsitakse dialoogi publikuga, käsitledes kohalikus kontekstis sotsiaalselt olulisi ja intrigeerivaid teemasid;
- uute näitlejate kaasamisel eelistatakse kakskeelseid (vene ja eesti keelt valdavaid) näitlejaid, kõigilt püsitrupi näitlejatelt oodatakse eesti keele omandamist vähemalt B2 tasemel aastaks 2028.

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- teater tegeleb draamahariduse arendamisega venekeelses elanikkonnas (nt näidendikirjutamise töötoad või Teatriakadeemia projekt);
- koostöös Eesti Teatri Agentuuriga korraldatakse näitemänguvõistlus;
- teater tellib kohalikelt autoritelt otse näidendeid;
- teater läheb osaliselt üle sünkroontõlkeltele subtiitritele (mis toetab ka üleminekut eestikeelsele õppele koolides);
- teater kompenseerib töötajatele eesti keele kursustel osalemise kulud;
- teater korraldab kunstilisele personalile täiendõpet õpitubade näol eesmärgiga arendada esteetilist diapasooni, ühtlustada teatrikeeli ja maitset;
- teater käsitleb külalisetendusi oma mängukava osana ja osaleb nende kommunikatsioonis;
- teatri avalik kommunikatsioon on ladusalt kakskeelne, korrektne, tänapäevane, leidlik, julge, teravmeelne, meeldejääv, kunstiliste taotluste ja kommunikatsioonikanali kohane.

EESMÄRK 2: Külalastatavuse laiendamine

Eesmärgi saavutamist mõõtvad näitajad:

- küllastajate koguarv vastavalt asutaja ootustele (55000-65000);
- eri sihtgruppidele (lastele, noortele ja täiskasvanutele) suunatud lavastused;
- eesti- ja ingliskeelsete subtiitritega varustatud etenduste arv (kõik lavastused v.a lastelavastused on sünkroontõlkega eesti keelde, vähemalt üks täiskasvanute lavastus on ingliskeelsete subtiitritega);

- repertuaaris olevate eestikeelsete lavastuste arv (vähemalt 3, sh lasteetendused)
- eri sihtgruppidele suunatud lisategevuste arv ja nendes osalenute arv;
- osalemine programmides „Aitan lapsi“ ja „Teater maal“.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- teater eristab täiskasvanute sihtgruppi noorteks (21+), keskealisteks (30+) ja vanemateks täiskasvanuteks (50+) ning noorte sihtrühma lasteks (3+) ja teismelisteks (12+)
- repertuaari ja lisategevusi planeeritakse alamsihtgrupe silmas pidades;
- repertuaaris on alati vähemalt üks klassikat tõlgendav lavastus ja üks muusikalavastus, kuid teater laiendab repertuaari mitmekesisust eeskätt kaasaegsete materjalide ja teatrivormide osas;
- külastatavuse laiendamise ja tulevase publiku säilitamise eesmärgil pööratakse repertuaari ja lisategevuste planeerimisel erilist tähelepanu noorte täiskasvanute ja keskealiste sihtgrupile;
- vähemalt kord kahe aasta jooksul korraldatakse publiku-uuring;
- teatri turundus ja avalik kommunikatsioon on kaasaegne, julge ja meeldejääv, toetab külastatavuse laiendamist ning on planeeritud ja teostatud sihtgrupiti;
- leitakse lahendusi digitaalse piletimüügi suurendamiseks;
- stabiilne müügi- ja turundustegevus, sh ka otsekontaktid lasteaedade, koolide, ülikoolide ja ettevõtetega;
- vähemalt kolmandiku uuslavastuste lavakujunduste tellimisel ja kinnitamisel arvestatakse ka teiste Eestis kasutatavate lavade tehniliste võimalustega, et mängida lavastusi väljaspool kodulava.

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- teater korraldab aastas vähemalt 5 eri sihtgruppidele suunatud lisategevust;
- teater kaalub lahendusi, mis lihtsustaksid teatri külastamist noortel täiskasvanutel, kel on väikesed lapsed (nt lapsehoiu võimalus);
- sotsiaalmeediat käsitletakse osana pikaajalisest turundusstrateegiast;
- korraldatakse loomingulisi kohtumisi eesmärgiga avada lavastuste tausta;
- teater tutvustab avalikkusele pidevalt teatriga seotud näitlejaid;
- teater kogub iga-aastaselt tagasisidet õpetajatelt ja õpilastelt, pöörates erilist tähelepanu koostööle noorte õpetajatega;
- teater korraldab kaasaegset Euroopa teatrit tutvustavaid loenguid õppeasutustes.

EESMÄRK 3: Töökorralduse tõhustamine

Eesmärgi saavutamist mõõtvad näitajad:

- uuslavastuste arv aastas on kuni 10;
- etenduste arv aastas on 250-300;
- külastuste koguarv on 55000-65000;
- keskmine saali täituvus vastavalt asutaja ootustele on vähemalt 70%;
- näitlejate keskmise reaalkoormuse ühtlustamine;

- ametikohad täidetakse erialase ettevalmistusega spetsialistidega, kes valdavad eesti ja vene keelt tööprotsessis vähemalt B2 tasemel;
- asjaajamine teatris toimub paberivabalt, s.t elektroonilises keskkonnas;
- töötajatele on loodud võimalused füüsilise vormi hoidmiseks;
- töökeskkond vastab ohutusnõuetele.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- repertuaari planeerimine vähemalt poolteist aastat ette: hooaja lõpuks on töötajaskonnale teada planeeritud repertuaari lavastajad ja üldised töömahud järgmise hooaja lõpuni, juhtkonnale järgmise kalendriaasta lõpuni; erandid on harvad;
- repertuaari planeerimisel seatakse eesmärgiks püsitrupi näitlejate võimalikult suur rakendus ja loomingu areng;
- tagatakse, et igal lavastusel on vähemalt 1 paralleellavastus (arvestades nii osalevaid näitlejaid kui ka tehnikuid);
- iga lavastuse puhul planeeritakse vähemalt 10 esietenduse-eelset lavaproovi
- lavastuste aastase mängukordade arvu mõistlik suurendamine;
- teater täidab Eesti Näitlejate Liidu kollektiivlepinguga tööprotsessile seatud tingimusi;
- tööprotsesside (etenduste- ja proovigraafikute) efektiivsem ja pikaajalisem planeerimine Lydiani süsteemi abil;
- küberturvalisuse, tuleohutuse, prügisorteerimise ja esmaabikoolituste ning eesti keele kursuste korraldamine;
- koostöö spordiasutustega (nt MyFitnessi ja Inglise Kolledži Spordihoonega);
- erialaste täienduskoolituste korraldamine koos väljasõitudega (nt teatrilaager);
- teatri- ja kunstierialade tudengitel on võimalik läbida Südalinna Teatris praktikat ja teha loomingulisi töid.

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- külalislavastajate ja -kunstnike puhul fikseeritakse proovigraafiku järgimine ja prooviaja tõhus kasutamine lepingu tasandil;
- repertuaari ja lisategevuste planeerimisel arvestatakse senisest suuremal määral ideid ja ettepanekuid, mis on sündinud teatri meeskonnas iganädalastel turunduskoosolekutel;
- iga-aastaste tegevuskavade koostamine ja nende täitmise jälgimine;
- töösisekorraeeskirja kehtestamine, milles sätestatakse personalipoliitika põhimõtted;
- teatri kollektiivlepingu kaasajastamine;
- asutuse asjaajamise ja teabehalduse korra koostamine ja kehtestamine, dokumendihalduse viimine ühtsesse elektroonilisse keskkonda (nt Directo). Sellega tagatakse dokumentide nõuetekohane varundamine ja säilitamine ning välditakse topelttööd paberite väljaprintimise näol.

EESMÄRK 4: Tehnosüsteemid toimivad laitmatult ja lavatehnika uueneb regulaarselt, teatri ruume kasutatakse efektiivselt

Eesmärgi saavutamist mõõtvad näitajad:

- teatrihoone ja kõrvalhooned on ehitustehniliselt korras;
- tehnosüsteemid toimivad tõrgeteta;
- interjööri värskendatakse regulaarselt;
- RINGlava on leidnud mõistliku kasutuse;
- valguspark on üle viidud LED-seadmetele;
- helitehnika vanus ei ületa 15 aastat.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- teatri tehnosüsteemide IT riist- ja tarkvara uuendatakse järjepidevalt;
- tegeldakse kõrvalhoonete (garaaž, töökoda ja külalistemaja) avariilise seisundi likvideerimisega ning jätkatakse nende etapiviisilist rekonstrueerimist;
- publikule avatud ruumide interjööri värskendatakse regulaarselt, kaasates Tallinna Linnaplaneerimise Ameti muinsuskaitse osakonna ja Muinsuskaitseameti spetsialiste, pöörates erilist tähelepanu näitlejate fotoseinale;
- Tallinna Linnaplaneerimise Ameti muinsuskaitse osakonna abiga koostatakse RINGlava restaureerimise eritingimused ning koostöös erasektoriga otsitakse võimalusi nende ruumide restaureerimiseks;
- 2025. aastal toimub üleminek LED-seadmetele;
- otsitakse rahalisi võimalusi teatri heliseadmete osaliseks uuendamiseks;
- jälgitakse pidevalt ladude olukorda, kus säilitatakse jooksvasse repertuaari kuuluvate lavastuste dekoratsioone jms. Metseenide kaasamine laopindade finantseerimiseks.

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- kultuuriministeriumilt toetuse taotlemine RINGlava renoveerimiseks, kassa ümberpaigutamiseks ning kliimaseadmete paigaldamiseks tootmisruumidesse;
- rahaliste vahendite leidmine erasektorist külalistemaja rekonstrueerimiseks;
- rahaliste vahendite leidmine etenduseaegse dekoratsioonivahetuse üleviimiseks automatiseeritud lahendustele.

Lisa 1

HETKEOLUKORD

Põhiandmete ülevaade

Südalinna Teater (edaspidi teater) sündis Tallinnas 10. juulil 2025 varasema Vene Teatri ümbernimetamise tulemusel. Venekeelse püsitrupiga professionaalne riigi osalusega teater on tegutsenud samas teatrimajas alates 15. detsembrist 1948.

Teatri põhikoosseisu kuulub 84 inimest, sh 22 näitlejast ja ühest lavastajast koosnev püsitrupp.

Teatril on kolm mängusaali: suur saal 617 istekohaga, väike saal 70-90 istekohaga ja RINGlava kuni 100 istekohaga. Lisaks on hoovimajas ka eksperimentaallava/proovisaal 40 istekohaga. Teater toob aastas välja keskmiselt 9 uut lavastust. Teatrikülastuste arv viimastel aastatel on olnud keskmiselt 65000 inimest aastas.

2024. aastal läbiviidud publiku-uuringu kohaselt on teatri põhiline vaataja naine vanuses 50+.

SWOT-ANALÜÜS

Meie tugevused

- kõrgetasemelistest spetsialistidest (administratsioon ja loomingulised töötajad) koosnev meeskond;
- teatri juhtkond ning valdav osa loomingulisest meeskonnast ja töötajaskonnast on avatud muutustele ja arengule;
- tugevad isiklikud kogemused Eesti venekeelse elanikkonnaga seotud küsimuste, probleemide ja võimaluste osas;
- hea kontakt venekeelse publikuga ning toimiv haridusasutuste ja metseenide koostöövõrgustik.

Meie nõrkused

- vabalt eesti keele oskajaid on trupis ja töötajaskonnas vähe, mis pärsib laiaulatuslikku koostööd teiste Eesti teatrite ja loomeisikutega;
- repertuaari hulgas on vähe paralleelselt mängitavaid lavastusi ning sageli ei saa lavastusi mängida samaaegselt ka saalide läbikostvuse tõttu;
- suures saalis õnnestub olemasolevale publikule asutaja ootustele vastava täituvusega mängida vaid populaarsemaid lavastusi, eeskätt meelelahutuslikku materjali;
- publiku huvi võimaldab harva mingit konkreetset lavastust mängida sagedamini kui kahel korral kuus ja sageli mitte ka järjestikustel õhtutel;
- kuna paljusid lavastusi ei saa mängida piisavalt sageli, vajavad need taastusproove;
- teatri repertuaar on sõltuvuses vanemast ja

konservatiivsemast publikust, mis on vastuolus loomingulise juhi visiooniga;

- teater ei ole jõudnud veenvalt venekeelse keskealise ja noorema publikuni ning töötab alles välja kontseptsiooni eestikeelse publikuni jõudmiseks;
- varasem repertuaaripoliitika polnud sihtgrupiti piisavalt läbimõeldud ning repertuaar piisavalt ette planeeritud, mistõttu tegeleb sellega praegune teatrijuhtkond;
- repertuaaris on vähe Eesti konteksti mõtestavaid lavastusi;
- teatrihoone ruumiplaneering ei vasta kaasaegse teatri vajadustele (nt dekoratsioonide ladustamispindade puudus ja liiga väikesed töökojad); etenduste ajal rippuvate dekoratsioonide vahetus pole automatiseeritud ning on seetõttu väga tööjõumahukas;
- teatri kõrvalhooned (metallitöökoda, ladu ja osa võõrastemajast) on avariilises seisukorras;
- teatrihoonet teenindavad tehnosüsteemid (ventilatsioon, küte, veesurve, valvetechnika jne) on puudulikult välja ehitatud, ebaefektiivsed ja osa neist ei vasta tänapäevastele nõuetele;
- muinsuskaitse all oleva RINGlava ruumid vajavad renoveerimist ja mahukaid investeeringuid.

Keskkonna võimalused

- asutaja toetab teatri muutumist, avanemist ja arengut;
- Eestis on arvestatav hulk eri keele- ja kultuuritaustaga inimesi;
- kultuuri edendav ning mitmekülgne ja rikkalik kultuurikeskkond nii Tallinna linnas kui ka kogu Eestis;
- venekeelse identiteediga seotud küsimused on väga suure kunstilise ja ühiskondliku potentsiaaliga;
- Eestis on ka lähitulevikus jätkuvalt arvestatav hulk eesti keelt piisaval määral mitte valdavat teatripublikut;
- nooremas ja keskmises vanuses vene kodukeelega Tallinna elanikke, kes külastavad teatrit pigem harva, on statistiliselt kaks korda rohkem kui vanemas vanuserühmas;
- Eesti lavastajatel, kunstnikel, autoritel ja etendusasutustel on huvi koostööks teatriga.

Keskkonna ohud

- kultuuri- ja etendusasutuste finantseerimise kärpimine ning teatri suhtes tehtavad poliitilised otsused mõjutavad teatri toimetulekut ja arenguväljavaateid;
- kultuuritöötajate (sh teatritöötajate) palkade mahajäämus riigi keskmisest palgast;
- ettearvamatult kiire elukalliduse tõus on järsult pingestanud teatri igapäevatööd, vähendanud osade vaatajagruppide maksujõudu ja piiranud teatrikülastamise võimalusi;
- osa senisest publikust ei pruugi teatri nime- ja

missioonimuutust toetada ning uue publiku võitmine ei pruugi õnnestuda oodatus tempos, mistõttu külastatavus võib ajutiselt langeda;

- keskkonnaprobleemid ja ootamatud kriisid võivad mõjutada teatri toimimist, nt vähendada külastajate arvu või põhjustada sündmuste ärajäämist;
- tehniline mahajäämus;
- unikaalne ajalooline teatrimaja vajab pidevat spetsiifilist hooldust ja remonti,
- erasektori toetuste ja reklaamitellimuste vähenemine seoses üldiste majandusraskustega;
- professionaalse kultuuri väljundite vähenemine meedias.